

YÁAX T' AAN

Le jejeláas k'eexo'ob ts'ook u beeta'al ti' u Noj A'almaj t'aanil ti'al u yila'al Ma' u yantal yéetel ti'al u Xu'ulsa'al Jumpáaykunaj wáa Ley Federal para Prevenir y Eliminar la Discriminación (LFPED), beeta'ab tu winalil marzo tu ja'abil 2014, ku ye'esik u jaajil u yoolal u Jala'achil u Noj Lu'umil México ti'al ka'a béeyak u chímpolta'al tumeen tuláakal máak, u chímpolta'al yo'olal bixi, ka'a ilpajak ichil yo'olal jela'aniko'one' ti' ku taal u muuk' u t'aan kaaji'.

Yéetel le k'eexo'ob jaajkunta'ab te'e tu kúuchil Congreso de la Unión wáa u Kúuchil tu'ux ku beeykunsal a'almaj t'aano'obe', jets't'anta'abe' u wet'a'al jumpuli' tuláakal ba'ax yaan u yil yéetel jumpáaykunaj ku beetik ma' u yantal chímpolalil ti' u páajtalil yéetel ka'a yanak kéet páajtalil ti'al u jóok'ol táanil tu kuxtal, je'el bix jets'a'anil ti' u mok't'aanilo'ob noj lu'umilo'ob tu'ux táakpaja'an México', a wa'alten le tu'ux ku taasik utsbe'enil ti'al u páajtalil wíinike'.

Ku chíkpajal xane', u ya'abkunsal u muuk'il u meyaj u molayil Consejo Nacional para Prevenir la Discriminación (Conapred), tumeen ku béeytal u táakpajal le kéen loobilta'ak u páajtalil wíinik tumeen juntúul u jmeyajil jala'ach wáa tumeen u láak' máak. Le k'eex je'ela' yaan u bin u xu'ulsik le loob ku seen beeta'al ti' kaaj. Yo'olal lelo' tuláakal le k'eexo'ob beeta'ab ti' le a'almaj t'aan LFPED, ku taasik jets' oolal ti' kaaj.

Le k'eexo'ob beeta'ab ti' le LFPED, jóok' ti' u láak' k'eex ti' le noj a'almaj t'aan beeta'ab tu k'iinil 10 tu winalil junio tu ja'abil 2011, tu'ux jets't'anta'abe', tuláakal jala'ache' wey tu noj lu'umil México unaj u péektsiltik, chímpoltik, u kanáantik yéetel u yilik u béeykunsal u páajtalil wíinik, je'el bix jets'a'an ti'al tuláakal yóok'ol kaabe', ichil u múul meyaj molayo'ob, ti'al jujuntúul máak yéetel ti'al u ma'alobkúuns'al u kuxtal wíinik.

Yáax t'aan

Je'el bix jets'a'anik tu tuukulil meyaj Plan Nacional de Desarrollo (PND) 2013-2018 tumeen u Noj Jala'achil México' yaan u tuukulil u beeta'al u yantal jump'éeel kaaj ka'a chíimpolta'ak u páajtalil, tu'ux tuláakal u kajnáalil u noj lu'umil México' ka'a béeyak u beetik u chíimpolta'al mantats' u páajtalil je'el tu'uxak ka'a yanak te'e noj lu'uma', tu keetil ichil tuláakal wíinik, ti'al u béeykunsal u ket kuxtalil jets'a'an ti' le a'almaj t'aana' ti'al u kuxtalil saansamal.

Bey túuno' ti' to'on yaan u páajtalil ti'al ka'a béeyak u ch'a'ik u muuk'le meyaj ti'al u kuxtal kaaj, ka'a yanak chíimpolal, u táakbesa'al tuláakal máak yéetel u chíimpolta'al le jejeláas bix u yúuchul tuukul, je'el bix u chíikpajal te'e tak k noj lu'umila'. Chéen bey kéen k beet u xu'ulul le jumpáaykunaj wey Méxicoa'.

Lic. Miguel Ángel Osorio Chong
u No'oj k'abil u Jala'achil u Noj Lu'umil México wáa
Secretario de Gobernación